

<https://tinyurl.com/ea2zpvzv>

Pöördumine Eesti Vabariigi Riigikogu, valitsuse ja avalikkuse poole

Meie, 14. rahvusvahelise fennougristika kongressi (CIFU XIV, Tartu, 18.–23. august 2025) osavõtjad, keeleteadlased ja muude teadusalade esindajad, rõhutame lõunaeesti keele tähtsust teiste soome-ugri keelte seas. Kuna lõunaeesti keel on tõsiselt ohustatud keel, soovime selle püsimiseks:

- Eestis riiklikult tunnustada lõunaeesti keelt iseseisva põlise piirkonnakeelena, mille hulka kuuluvad kõnelejate enesemääratluse järgi võru, seto, mulgi ja tartu keel;
- rakendada riiklikke meetmeid lõunaeesti keele kasutamiseks eesti keele kõrval õppekeelena Lõuna-Eesti lasteaedades ja koolides;
- võimaldada lõunaeesti keele kõnelejail märkida oma keelt Rahvastikuregistris emakeelena;
- rakendada riiklikke meetmeid ühiskonnas lõunaeesti keele prestiiži tõstmiseks läbi igapäevase kasutuse avalik-õiguslikus meedias ja suurendada selle nähtavust keelemaastikul.

Tartu, 20.08.2025

An Appeal to the Parliament, the Government, and public of the Republic of Estonia

We, the participants of the 14th International Congress for Finno-Ugric Studies (CIFU XIV, Tartu, 18–23 August 2025), linguists, and researchers from other disciplines, emphasize the importance of the South Estonian language within the Finno-Ugric languages. Since the South Estonian language is a seriously endangered language, we recommend the following for its preservation:

- that the state recognize the South Estonian language in Estonia as an independent, indigenous regional language, which, according to the self-definition of its speakers, includes the Võro, Seto, Mulgi, and Tartu languages;
- the implementation of state measures for the use of the South Estonian language alongside standard Estonian as a language of instruction in kindergartens and schools in southern Estonia;
- the enabling of South Estonian speakers to register their language as their mother tongue in the population register;
- the implementation of state measures to raise the prestige of the South Estonian language in society through its daily use in public media and increasing its visibility in the linguistic landscape.

Tartu, 20.08.2025

Püürdumine Eesti Vabariigi Riigikogo, valitsusõ ja avalikkusõ poolõ

Miiq, Soomõugriuurjidõ üleilmalidsõ kongressi (CIFU XIV, Tartu, 18.–23. põimukuu 2025) ossavõtjaq, keeletiidläseq ja muiõ tiidusallo uurjaq, tuu vällä lõunõeesti keele tähtsuse tõisi soomõ-ugri kiili siän. Et lõunõeesti kiil om suurõn ohon kiil, soovida mi tuu püsümises:

- Eesti riigil tunnistaq lõunõeesti kiilt ku umaette põlist piirkunnakiilt, mink hulka käüväq kõnõlõjidõ hindämäärämise perrä võro, seto, mulgi ja tarto kiil;
- pruukiq riigi abinõvvõ lõunõeesti keele tarvitamisõs eesti keele kõrval Lõunõ-Eesti latsiaido ja kuulõ opikeeles;
- tetäq lõunõeesti keele kõnõlõjilõ võimaligus tähüstäq Rahvaregistrin umma kiilt ku imäkiilt;
- pruukiq riigi abinõvvõ ütiskunnan lõunõeesti keele avvo sisse nõstmisõs läbi taa avaligun meediän egä päiv tarvitamisõ ja suurõndaq taa nätäqolõmist keelemaastigu pääl.

Tartu, 20.08.2025

Appell an das Parlament, die Regierung und die Öffentlichkeit der Republik Estland

Wir, die Teilnehmenden des 14. Internationalen Kongresses für Finnougristik (CIFU XIV, Tartu, 18.-23. August 2025, Forschende der Sprachenwissenschaft und anderer Disziplinen, bekräftigen die Bedeutung der südestnischen Sprache innerhalb der finnougriischen Sprachen. Da die südestnische Sprache eine definitiv bedrohte Sprache ist, empfehlen wir zu ihrem Erhalt:

- die südeestische Sprache in Estland staatlich als eigenständige, indigene Regionalsprache anzuerkennen, zu der nach Selbstdefinition der Sprechergemeinschaften die Sprachen Võro, Seto, Mulgi und Tartu gehören;
- staatliche Maßnahmen für die Verwendung der südestnischen Sprache als Unterrichtssprache, neben der estnischen Standardsprache, in den Kindergärten und Schulen Südestlands zu schaffen;
- den Südestnischsprechenden zu ermöglichen, ihre Sprache im Bevölkerungsregister als Muttersprache anzugeben;
- staatliche Maßnahmen zur Steigerung des Ansehens der südeestnischen Sprache in der Gesellschaft durch den täglichen Gebrauch in den öffentlich-rechtlichen Medien umzusetzen und ihre Sichtbarkeit in der Sprachlandschaft zu erhöhen.

Tartu, 20.08.2025